

הסכם קואליציוני

שנערך ונחתם בירושלים בתאריך 6.3.2001 יא באדר תשס"א

- ב י ן -

סיעת הליכוד בכנסת ה-15

- ל ב י ן -

סיעת ישראל אחת בכנסת ה-15

ממשלת אחדות

עם בחירתו של אריאל שרון לראש הממשלה, מבקש ראש הממשלה, להקים ממשלת אחדות, בשיתוף עם סיעת ישראל אחת וסיעות נוספות בכנסת.

מצורפים להסכם זה, כחלק בלתי נפרד הימנו, מסמכים אלה:

קווי היסוד של מדיניות הממשלה.

דרכי עבודתה של הקואליציה בכנסת.

לצד הסכם זה יבואו בעתיד הסכמים עם סיעות נוספות של הכנסת, ובלבד שאלה לא יסתרו הסכם זה על צרופותיו (להלן: "ההסכם").

קואליציה

1. שתי הסיעות הליכוד וישראל אחת הגיעו להסכם בדבר קיום קואליציה עד תום כהונתה של הכנסת ה-15.

2. סיעות הליכוד, ישראל אחת ויתר הסיעות המצטרפות לקואליציה, יצביעו בכנסת בעד הצעת ראש הממשלה בדבר הרכב הממשלה וקווי היסוד של מדיניותה ויגבשו לממשלה רוב יציב לפעילותה, בכפוף לשמירת ההסכמים הקואליציוניים, במשך כהונתה של הכנסת ה-15.

פעילות הקואליציה בכנסת, דרכי עבודתה וחלוקת התפקידים, מוסדרים במסמך דרכי עבודתה של הקואליציה בכנסת. הסיעות השותפות לקואליציה ינהגו על פי המפורט במסמך האמור.

הממשלה

3. הליכוד וישראל אחת וכמותן גם הסיעות המצטרפות לקואליציה מתחייבות לפעול במשותף בממשלה ובכנסת לקידום יעדי הממשלה ולהשגתם.

4. לסיעת ישראל אחת יוקנה מעמד מיוחד בממשלה לפי המפורט בהסכם זה.

5. (א) ראש הממשלה ימנה ויציג לאישור הכנסת 8 שרים מטעם סיעת ישראל אחת, שתפקידיה יפורטו להלן:

(1) שר החוץ, שיכהן גם כשר המייצג מטעם סיעת ישראל אחת, כמשמעו בהסכם זה (לעיל ולהלן: "השר המייצג") - חה"כ שמעון פרס.

(2) שר הבטחון - חה"כ בנימין (פואד) בן אליעזר.

- (3) שר התחבורה - חה"כ אפרים סנה.
- (4) שר החקלאות - חה"כ שלום שמחון.
- (5) שרת המסחר והתעשייה - חה"כ דליה איציק.
- (6) שר המדע, התרבות והספורט - מתן וילנאי.
- (7) שר בלי תיק - חה"כ ד"ר רענן כהן.
- (8) שר בלי תיק - חה"כ סלאח טריף.

כ"כ תועבר לאחד השרים משרי ישראל אחת האחריות על רשות השידור על פי חוק רשות השידור.

מוסכם בין הצדדים כי השר סאלח טריף יעמוד בראש ועדת השרים לענייני המיעוטים. אין באמור לעיל כדי לפגוע בסמכויות השר במשרד ראש הממשלה שיופקד על הטיפול בענייני המיעוטים.

- (ב) הסמכויות המוקנות לשרים הנ"ל וכן למשרדיהם ביום חתימת הסכם זה ישמרו ולא יעשה בהם כל שינוי אלא לאחר התייעצות עם השר המייצג.
- (ג) מינוי שר מבני המיעוטים יעשה ע"י ראש הממשלה בעיתוי שייקבע על ידו מעבר למיכסת השרים המוקצית לכל סיעות הקואליציה, לאחר התייעצות עם השר המייצג. עם מינוי כאמור תיבחן מחדש ע"י ראש הממשלה ראשות ועדת השרים לענייני המיעוטים.
- (ד) אחד משני נציגי הממשלה בוועדה למינוי הקאדים מדהב יהיה שר מטעם סיעת ישראל אחת. לצורך זה תועבר הסמכות משר המשפטים לשר מטעם ישראל אחת. הצדדים להסכם זה וסיעות הקואליציה יעמידו מועמד מוסכם מבין חברי סיעת הליכוד, כנציג הכנסת לוועדה זו וזאת במקום חברותו של חה"כ טריף כנציג הכנסת. מינוי השר מטעם סיעת ישראל אחת כאמור בס"ק זה מותנה בבחירת נציג הליכוד מטעם הכנסת כאמור. האמור לעיל יחול, בשניוים המחוייבים, גם על מינוי שר מטעם ישראל אחת כנציג הממשלה בוועדה למינוי קאדים.
- (ה) השר המייצג יכהן גם כסגן ראש ממשלה בתואר, בצד סגני ראש ממשלה בתואר אחרים שימונו. הממשלה תפעל לעיגון מעמדם של סגני ראש הממשלה בחוק יסוד: הממשלה.
- (ו) מוסכם בין הצדדים כי בעת שראש הממשלה יעדר מן הארץ הוא ימנה את השר המייצג לזמן את ישיבות הממשלה ולנהל אותן, על פי סעיף 30(א) לחוק יסוד: הממשלה. נעדרו ראש הממשלה והשר המייצג מן הארץ ימונה שר כאמור על ידי ראש הממשלה לאחר התייעצות עם השר המייצג.
- (ז) בממשלה יכהנו _____ סגני שרים. לישראל אחת יהיו 3 סגני שרים, ואלו הם: חה"כ הרב מיכאל מלכיאור, חה"כ אבי יחזקאל, חה"כ אלי בן-מנחם. חה"כ הרב מיכאל מלכיאור יכהן כסגן שר במשרד החוץ. לטיפולו יועברו, בהתאם להוראות חוק יסוד: הממשלה, כל הסמכויות והתקנים שהיו בטיפולו כשר האחראי לענייני תפוצות וחברה ביום חתימת הסכם זה. תפקידי שני סגני השרים האחרים יסוכמו בתוך שבוע ימים מיום כינון הממשלה ובאין הסכמה כאמור עם סיעות אחרות בקואליציה - ימונו כסגני שרים במשרדים שנמסרו לסיעת ישראל אחת לפי הסכם זה.
- (ח) מינוי ועדות שרים והרכבן יעשו לאחר התייעצות עם השר המייצג. התייעצות עם השר המייצג לצורך ס"ק זה ובכל מקום אחר בהסכם זה משמעה התייעצות תוך מיצוי הסיכוי להגיע להבנה.
- (ט) אחד משני נציגי הממשלה בוועדה למינוי שופטים יהיה שר מטעם סיעת ישראל אחת. הצדדים להסכם זה לא יעמידו מועמד כלשהו מטעמם כנגד המועמד שיומלץ ע"י סיעת הליכוד לחברות בוועדה למינוי שופטים מטעם הכנסת וימליצו על בחירתו.
- (י) מוסכם כי הנציג השני של הממשלה (מלבד שר הדתות) בוועדה למינוי דיינים יהיה כדלקמן: עד

אוגוסט 2002 - שר מטעם הליכוד. מחודש אוגוסט 2002 ועד לתום כהונת הממשלה - שר מטעם ישראל אחת.

(יא) מקום שהשר המייצג יבקש היוועצות עם ראש הממשלה לגבי מינוי המאושר על ידי הממשלה - תתקיים התייעצות כאמור.

(יב) מינוי השגרירים בארה"ב ובאז"ם יובא לממשלה ע"י שר החוץ רק לאחר התייעצות עם רה"מ ובהסכמתו.

ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי

6. ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (להלן: ה"ועדה" או ה"קבינט") תכלול עד מחצית משרי הממשלה ואלה הם: ראש הממשלה - יושב ראש, שר הביטחון, שר המשפטים, שר החוץ, השר לביטחון פנים, שר האוצר ובנוסף לאלה, תוסיף הממשלה חברים נוספים לוועדה שפירוט שמותיהם יבוא בנספח להסכם זה.

הערות:

לליכוד ולסיעת ישראל אחת יהיה מספר שווה של חברים בקבינט. כלל סיעה בקואליציה המונה ארבעה חברי כנסת ומעלה תהיה נציגות בוועדה.

7. הנוהל הקיים לפעולת הוועדה יוסיף לחול בשינויים האלה:

(א) הנושאים המדיניים הביטחוניים וההתיישבותיים ידונו בוועדה.

(ב) סדר היום של הוועדה והגורמים שיוזמנו לישיבותיה יקבעו על-ידי ראש הממשלה לאחר התייעצות עם שר המייצג.

(ג) השר המייצג, יהיה רשאי, טרם החלטה, לדרוש שההחלטה בנושא כלשהו הנדון בוועדה, יידון ויוכרע במליאת הממשלה. האמור לעיל לא יחול במקום שראש הממשלה יהיה סבור לאחר התייעצות עם השר המייצג כי בנסיבות הענין נדרשת החלטה מידית או שקיימות נסיבות אחרות המצדיקות הכרעה בוועדה.

8. השר המייצג יהיה רשאי לבקש להעביר נושא מדיני, בטחוני או התיישבותי שהועלה בממשלה ולא עלה קודם בקבינט - לדיון בוועדה, ואז יחולו הוראות סעיף 7(ב) ו-7(ג) שלעיל.

9. למען הסר ספק מובהר בזאת כי אין באמור לעיל כדי למנוע מראש הממשלה לזמן מעת לעת פורומים של התייעצויות בהשתתפות השרים ראשי הסיעות החברות בממשלה ושרים נוספים לבירור נושאים שונים טרם הבאתם לדיון והכרעה בממשלה ו/או בקבינט.

התהליך המדיני

10. לא יתקיימו כל יוזמה מדינית וכל משא ומתן הנוגעים לתהליך השלום ללא אישור מראש של ראש הממשלה ותיאום מוקדם עימו, ואולם אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכויות שר החוץ ובשיתופו בכל יוזמה מדינית ומו"מ כאמור.

תקציב המדינה

11. הצדדים יעשו מאמץ לחוקק בכנסת בהקדם את חוק תקציב המדינה וחוק ההסדרים במשק המדינה.

לנוכח העובדה שהליכי חקיקתו של תקציב המדינה לשנת 2001 טרם החלו (התקציב רק הונח על שולחן הכנסת) והיעדר חקיקת התקציב עד לסוף חודש מרץ 2001, כמוה כהחלטה של הכנסת על פיזור לפני גמר כהונתה (לפי הוראת סעיף 20 לחוק יסוד: הממשלה), מוסכם כי ראש הממשלה יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להחליט כי יובא לחקיקה "חוק לתיקון חוק יסוד: הממשלה" שיאפשר בדרך של הוראת שעה חריגה מסד המועד של 31.3.2001. חוק מתקן זה יאפשר לממשלה שימוש בתקציב המדינה לזמן הביניים הנוסף עד לחקיקתו של חוק התקציב ויקבע בו שתוקפו יסתיים עם קבלת חוק התקציב השנתי. כן תקבע בחוק מתקן זה ארכת זמן שבה היעדר חקיקתו של חוק התקציב, לא תיראה כהחלטה של הכנסת על התפזרותה לפני גמר כהונתה כאמור.

החוק המתקן האמור יחוקק ברוב הדרוש, בכל קריאותיו, על מנת שינתן לו תוקף בהתאם להוראותיו של חוק יסוד: הממשלה, וכל חברות הקואליציה יצביעו בעדו ויקדמו את חקיקתו.

חוקי יסוד

12. הצדדים מסכימים, כי חוקי יסוד חדשים או כל שינוי בהם או בחוקי היסוד הקיימים יוגשו ויחוקקו אך ורק בהסכמת כל סיעות הקואליציה שתוקם. האמור לא יחול על תיקון חוק יסוד: הממשלה וחוק יסוד: הכנסת בסוגיית שינוי שיטת הבחירות ועל תיקונים אחרים המתחייבים מהוראות מפורשות של הסכם זה.

סיעות הליכוד וישראל אחת ייזמו או יקדמו חקיקה שתקבע שיטת בחירות המבוססת על ביטול שיטת הבחירה הישירה לראשות הממשלה והמרתה בשיטה של הצבעה בפתק הצבעה אחד החל מהבחירות לכנסת ה-16. יתר סיעות הקואליציה יהיו חופשיות להצביע בנושא זה כפי רצונן.

סטטוס קוו בענייני דת

13. יישמר הסטטוס קוו בענייני דת ומדינה ואולם בעניין נשוא הצעת החוק הידועה כ"חוק טל" - כל סיעה מסיעות הקואליציה תהיה רשאית לפעול כפי רצונה.

בחירת חקיקה

14. הממשלה תקים ועדת שרים מיוחדת, בהשתתפות שר האוצר והשר המייצג (או נציג אחר מסיעת ישראל אחת) ושרים נוספים שיקבעו - לבחינתם של חוקים בעלי היבטים תקציביים מכבידים או שאין הם עולים בקנה אחד עם קווי היסוד של הממשלה או עם תוכניות הממשלה ליישומם, שנתקבלו בכנסת החל מהשנה האחרונה שלפני הבחירות המיוחדות, שהתקיימו בתאריך 6.2.2001, ותגבש הצעת חוק לתיקונים כאמור.

מיד לאחר שהצעת חוק זו תאושר בממשלה, יפעלו כל מרכיבי הקואליציה באופן מידי ותוך חיוב במשמעת סיעתית, לחקיקה בהתאם.

כל מרכיבי הקואליציה יתנגדו בכנסת, תוך שימוש במנגנון של משמעת סיעתית, לכל הצעת חוק פרטית שכרוכה בה הוצאה תקציבית או הפחתה בהכנסות המדינה, לרבות הצעות חוק כאמור שאושרו כבר בקריאה טרומית או בקריאה ראשונה לפני הקמת הממשלה, אלא אם כן החליטה הממשלה, או ועדת השרים לחקיקה, לתמוך בהצעת חוק כאמור.

הצעות חוק פרטיות

15. (א) סיעות הליכוד וישראל אחת בממשלה תתאמנה ביניהן עמדות ותצבענה במשותף על הצעות חוק פרטיות שיובאו לדיון בוועדת שרים לענייני חקיקה ו/או במליאת הממשלה וזאת רק בנושאים שיפורטו להלן:

(1) נושאי חוץ, בטחון והתיישבות.

(2) נושאים חוקתיים מובהקים.

(ב) אין באמור בס"ק (א) כדי לגרוע מהוראות אחרות שבהסכם זה.

תוקפו של ההסכם

16. בתוך 24 שעות מעת סיכום טיוטת הסכם זה יציג הליכוד טיוטת הסכם זה על זה צרופותיו לשאר הסיעות שבכונתו להכליל בקואליציה ויודיע לסיעת ישראל אחת מיהן אותן סיעות הנכונות להכליל בקואליציה תוך מודעות לטיוטת הסכם זה.

בתוך 24 שעות מעת קבלת הודעה כאמור תשלים ישראל אחת את כל הצעדים הפנימיים הדרושים המאפשרים חתימה ומתן תוקף לטיוטת הסכם זה ואולם מוסכם בין הצדדים כי כל הוספה בהרכב הסיעות ו/או שינוי בתנאי טיוטת הסכם זה בהסכם שייחתם עם סיעה אחרת כלשהי שתצטרף לקואליציה יצדיק הבאת הנושא מחדש לדיון בפני מוסדותיה הפנימיים של מפלגת העבודה ו/או ביטול נכונותה להצטרף לקואליציה על פי תנאי טיוטת הסכם זה.

לאחר שתושלם מלאכת הקמת הקואליציה יובאו כל ההסכמים הקואליציוניים שגובשו ע"י ראש הממשלה הנבחר ו/או ע"י סיעת הליכוד בפני ישראל אחת, אך מוסכם בין הצדדים כי אלה לא יסתרו טיוטת הסכם זה על צרופותיו.